

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ν. 3190/1955)

(όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση του Ν. 4601/2019)

- Η Ε.Π.Ε. είναι ένας ενδιάμεσος τύπος μεταξύ των προσωπικών και των κεφαλαιουχικών εταιρειών.
  - α) δεν υπάρχει ελάχιστο ύψος εταιρικού κεφαλαίου.
  - β) για λήψη απόφασης απαιτείται διπλή πλειοψηφία (προσώπων & κεφαλαίου)
- Δυνατότητα Ίδρυσης Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Σύσταση της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

- Συμβολαιογραφικό έγγραφο ή πρότυπο καταστατικό.
- **Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικού**
  1. Το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα, η κατοικία και η ιθαγένεια των εταίρων
  2. Η εταιρική επωνυμία,
  3. Η έδρα της εταιρείας (μέσα στην Ελληνική επικράτεια)
  4. Ο σκοπός της εταιρείας
  5. Το κεφάλαιο της εταιρείας, η μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν περισσότερα εταιρικά μερίδια κάθε εταίρου
  6. Βεβαίωση των ιδρυτών ότι το κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο κατά την σύσταση
  7. Το αντικείμενο και το είδος των εισφορών, την αποτίμηση αυτών και το όνομα του εταίρου που τις εισφέρει, καθώς και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος
  8. Η διάρκεια της εταιρείας
- **Συνήθειες επιπλέον ρήτρης**
  1. Συμπληρωματικές εισφορές των εταίρων
  2. Παρεπόμενες παροχές σε ορισμένους των εταίρων
  3. Απαγόρευση ανταγωνισμού
  4. Απαγόρευση μεταβίβασης ή μεταβίβαση υπό προϋποθέσεις των εταιρικών μεριδίων
  5. Έξοδο των εταίρων από την εταιρεία
  6. Λύση της εταιρείας για λόγους που δεν προβλέπονται από τον νόμο
  7. Έλεγχο της διαχείρισης.
- **Δημοσιότητα Καταστατικού**

Η δημοσιότητα γίνεται μέσω της μερίδας της εταιρείας στο ΓΕ.ΜΗ.

Εταιρικό Κεφάλαιο - Αντικείμενα εισφορών

- Το κεφάλαιο της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό.
- Σχηματίζεται είτε από μετρητά είτε από εισφορές σε είδος. .
- Εισφορές σε είδος: δεκτικές χρηματικής αποτίμησης.
- Η αποτίμηση της αξίας των εισφορών σε είδος γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 4548/2018.

Δηλ. δύο ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρεία ή, κατά περίπτωση, από δύο ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές. Δεν θα πρέπει να υπάρχει κώλυμα.

Εταιρικό Μεριδίο και Μεριδα Συμμετοχής Εταίρου

- Το ΕΚ διαιρείται σε εταιρικά μερίδια
- Τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία ενός (1) τουλάχιστον ευρώ.
- Η ονομαστική αξία είναι ίση για όλα τα εταιρικά μερίδια
- Κάθε εταιρικό μερίδιο παρέχει στον κάτοχό του μια ψήφο στην γενική συνέλευση των εταίρων
- Τα εταιρικά μερίδια που κατέχει ένας εταίρος αποτελούν την μερίδα συμμετοχής του
- Κάθε εταίρος μετέχει στην εταιρεία μόνον με μία μερίδα συμμετοχής
- Η εταιρεία εκδίδει, για κάθε εταίρο, μια συνολική απόδειξη της μερίδας συμμετοχής του.
- Αυτή η έγγραφος απόδειξη αποτελεί απλώς στοιχείο αποδεικτικό της εταιρικής ιδιότητας, και δεν έχει τον χαρακτήρα αξιόγραφου.
- Η έλλειψη αυτής της ιδιότητας πρέπει να αναγράφεται πάνω στην απόδειξη αυτή.
- Εάν το εταιρικό μερίδιο έλθει στην κυριότητα περισσότερων του ενός εταίρων, αυτοί οφείλουν να υποδείξουν, εγγράφως, στην εταιρεία κοινό τους εκπρόσωπο.
- Εκτός εάν υπάρχει αντίθετη ρήτρα στο καταστατικό, το εταιρικό μερίδιο μεταβιβάζεται ελεύθερα.
- Δεν είναι έγκυρη η ρήτρα η οποία απαγορεύει την μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου λόγω θανάτου ή προίκας.
- Είναι έγκυρη η ρήτρα που προβλέπει την λόγω θανάτου ή προίκας εξαγορά του εταιρικού μεριδίου, από πρόσωπο υποδεικνυόμενο από την εταιρεία, στην τρέχουσα αξία του, όπως αυτή προσδιορίζεται από τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας.
- Η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων γίνεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο και με εγγραφή στο βιβλίο των εταίρων.
- Απαγορεύεται ρητά στην εταιρεία να αποκτήσει δικά της εταιρικά μερίδια.

• ΑΞΙΑ ΜΕΡΙΔΙΟΥ

$$\text{Ονομαστική Αξία Μεριδίου} = \frac{\text{Εταιρικό Κεφάλαιο}}{\text{Αριθμός Μεριδίων}}$$

$$\text{Εύλογη Αξία Μεριδίου} = \frac{\text{Ευλογη Αξία Καθαρού Ενεργητικού} + \text{Υπεραξία Απόκτησης}}{\text{Αριθμός Μεριδίων}}$$

$$\text{Λογιστική ή Εσωτερική Αξία Μεριδίου} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Αριθμός Μεριδίων}}$$

Τρέχουσα Αξία Μεριδίου: κανονικά δεν υπάρχει

Έξοδα Συστάσεως Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

- Ισχύουν όσα έχουν ειπωθεί στις προσωπικές εταιρείες
- Αμοιβή επιτροπής αποτίμησης εισφορών
- Έξοδα δημοσιεύσεως στο ΓΕ.ΜΗ.Κ

Τα Βιβλία της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

- Διπλογραφικά βιβλία
- Βιβλίο Εταίρων
- Βιβλίο Πρακτικών Συνελεύσεων
- Βιβλίο Πρακτικών Διαχειρίσεως
- Πρόσθετα βιβλία

Λογιστική συστάσεως

Οι ημερολογιακές εγγραφές συστάσεως είναι ανάλογες με αυτές που παρουσιάστηκαν για τις προσωπικές εταιρείες .

Όργανα Διοικήσεως της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

- Η Συνέλευση των Εταίρων (απαιτείται διπλή πλειοψηφία)
- Οι Διαχειριστές

Η Φορολογική Αντιμετώπιση των Αμοιβών των Εταίρων

Ο μισθός και οι κάθε είδους απολαβές που καταβάλλονται από εταιρία περιορισμένης ευθύνης στα όργανα της διοίκησης της, εκπίπτουν ως έξοδα από το φορολογητέο εισόδημα επειδή αποτελούν παραγωγική δαπάνη. Η εταιρεία οφείλει όμως να παρακρατήσει και να αποδώσει φόρο εισοδήματος καθώς και την ειδική εισφορά αλληλεγγύης.¹ Ο λογιστικός χειρισμός των αμοιβών των διαχειριστών είναι ανάλογος με αυτόν που παρουσιάστηκε σχετικά με τις αμοιβές των διαχειριστών των προσωπικών εταιρειών.

Συμπληρωματικές Εισφορές Εταίρων

- Αποκλειστικός σκοπός η κάλυψη ζημιών που έχουν βεβαιωθεί στον ισολογισμό.
- Κάθε εταίρος συμμετέχει με ποσοστό συμμετοχής του στα αποτελέσματα της εταιρείας.
- Στο καταστατικό θα πρέπει να προσδιορίζεται το μέγεθος των συμπληρωματικών εισφορών, που δεν επιτρέπεται να είναι ανώτερο του αρχικού κεφαλαίου.
- Ενεργοποίηση της ρήτηρας με πλειοψηφία των τουλάχιστον πλέον του ενός δευτέρου (1/2) του συνολικού αριθμού των εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 65% του εταιρικού κεφαλαίου. (διπλή πλειοψηφία)
- Η καταβολή εντός μηνός από την έγγραφη πρόσκληση
- Δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός, της υποχρεώσεως προς την εταιρεία, με απαίτηση του εταίρου έναντι της εταιρείας.
- Δυνατότητα αίτησης για αποκλεισμό του υπερήμερου εταίρου.

---

¹ Για τις κλίμακες υπολογισμού του φόρου μισθωτών υπηρεσιών και της εισφοράς αλληλεγγύης, βλ. το σχετικό αρχείο στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.

Δικαστικός Αποκλεισμός εταίρου

- Επιτρέπεται ο δικαστικός αποκλεισμός του υπερήμερου εταίρου
- Εκποίηση της μερίδας του, από την εταιρεία και για λογαριασμό του αποκλεισθέντος εταίρου.
- Στην εκποίηση του μεριδίου οι υπόλοιποι εταίροι δύναται να υπερθεματίσουν και προτιμώνται από οποιονδήποτε τρίτο προσφέρει ίσο τίμημα. Σε περίπτωση που περισσότεροι εταίροι προσφέρουν το ίδιο τίμημα, συμμετέχουν όλοι κατά τον λόγο συμμετοχής των στο κεφάλαιο.
- Ο εταίρος που αποκλείστηκε ευθύνεται έναντι της εταιρείας για την διαφορά που ενδέχεται να προκύψει μεταξύ του ποσού που εισπράττει η εταιρεία από την εκποίηση και του ποσού το οποίο όφειλε να καταβάλει, προσαυξημένου του τελευταίου κατά τα έξοδα εκποιήσεως.
- Ο αγοραστής των εταιρικών μεριδίων του αποκλεισθέντος εταίρου, δεν υποχρεούται να καταβάλει την οφειλόμενη συμπληρωματική εισφορά.
- Σε περίπτωση που δεν βρεθεί αγοραστής για την μερίδα του αποκλεισθέντος εταίρου, θα πρέπει να γίνει μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά το τμήμα αυτού που ανήκει στον αποκλεισθέντα εταίρο.

Άσκηση 1

Η ΕΠΕ των Α (50%), Β (30%) & Γ (20%) με εταιρικό κεφάλαιο € 30.000 (1.000 μερίδια) αποφασίζει την εξάλειψη ζημίας του ισολογισμού κατά 10.000 με συμπληρωματικές εισφορές.

(α) Όλοι οι εταίροι καταβάλλουν κανονικά τις συμπληρωματικές εισφορές που τους αναλογούν

(β) Ο Γ γίνεται υπερήμερος και η μερίδα του εκποιείται αντί € 2.500 στον Δ. Τα έξοδα εκποιήσεως ανήλθαν σε € 20.

(γ) Ο Γ γίνεται υπερήμερος, η εκποίηση της μερίδας του αποτυγχάνει και η ΕΠΕ προχωρά σε μείωση του κεφαλαίου της και απόδοση στον Γ της αξίας της μερίδας του που ανέρχεται σε € 700 (αφού ληφθούν υπόψη, τα έξοδα εκποίησης ύψους € 20 και το οφειλόμενο κεφάλαιο συμπληρωματικών εισφορών).

Ζητούνται οι ημερολογιακές εγγραφές που προκύπτουν από τα παραπάνω γεγονότα.

Σχέσεις Εταίρων - Εταιρείας

- Απαγορεύονται τα δάνεια των εταίρων προς την εταιρεία με εμπράγματη ασφάλεια της περιουσίας της, εάν δε έχουν συναφθεί παρόμοια δάνεια η εμπράγματη ασφάλεια θεωρείται άκυρη.
- Η εξόφληση από την εταιρεία δανείων, που της παρασχέθηκαν από τους εταίρους, θεωρείται άκυρη εάν με την εξόφληση τους εμποδίζεται η, ολική ή μερική, ικανοποίηση άλλων υποχρεώσεων της εταιρείας, κατά τον χρόνο της εξοφλήσεως.
- Σε περίπτωση λύσεως της εταιρείας και ανεξάρτητα από τον λόγο που την προκάλεσε, εκτός από την κήρυξη της σε κατάσταση πτωχεύσεως, οι από δάνεια απαιτήσεις των εταίρων ικανοποιούνται μετά την εξόφληση των υπόλοιπων υποχρεώσεων της εταιρείας.
- Στο καταστατικό επιτρέπεται να τεθούν περιορισμοί στην επαγγελματική δραστηριότητα των εταίρων και ειδικότερα να τεθεί απαγόρευση στην άσκηση ανταγωνιστικού, προς την εταιρεία, επαγγέλματος, καθώς και απαγόρευση συμμετοχής σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που ασκεί ανταγωνιστική δραστηριότητα.
- Κάθε εταίρος δικαιούται, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου, να λαμβάνει γνώση, ο ίδιος ή με αντιπρόσωπο, της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της

εταιρείας. Δικαιούται επίσης, με δικά του έξοδα, να πάρει αποσπάσματα του βιβλίου των εταίρων και του βιβλίου πρακτικών γενικών συνελεύσεων. Αντίθετη ρήτρα στο καταστατικό είναι άκυρη.

Διανομή των αποτελεσμάτων χρήσεως

- Ο εταίροι συμμετέχουν στα λογιστικά κέρδη με βάση το ποσοστό συμμετοχής των στο κεφάλαιο, εκτός εάν υπάρχει αντίθετη ρύθμιση στο καταστατικό
- Από τα καθαρά κέρδη αφαιρείται τουλάχιστον το 5% για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η υποχρέωση σχηματισμού τακτικού αποθεματικού παύει, όταν το αποθεματικό αυτό φθάσει το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου.
- Άλλα αποθεματικά μπορούν να σχηματιστούν εφόσον εγκριθούν με πλειοψηφία μεγαλύτερη του ενός δευτέρου (1/2) του συνολικού αριθμού των εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 65% του εταιρικού κεφαλαίου. (διπλή πλειοψηφία)
- Ως καθαρά κέρδη της εταιρείας εννοούνται τα Κέρδη Χρήσεως από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως
- Εάν σε μία χρήση διανεμηθούν ανύπαρκτα κέρδη, οι εταίροι που τα έλαβαν υποχρεούνται να τα επιστρέψουν (η σχετική αξίωση παραγράφεται εντός πενταετίας).

Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων στα Κέρδη της ΕΠΕ

- Τα συνολικά κέρδη φορολογούνται με σταθερό συντελεστή 22%
- Στα διανεμόμενα κέρδη παρακρατείται φόρος με συντελεστή 5%
- Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων φυσικών προσώπων για τα πιο πάνω εισοδήματα.
- Προκαταβολή φόρου με συντελεστή 80%

Ο λογιστικός χειρισμός της διάθεσης των αποτελεσμάτων της ΕΠΕ είναι ανάλογος με αυτόν που παρουσιάστηκε για τις ανώνυμες εταιρείες.

Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου

- **Δικαίωμα εγγραφής**
  - Προκύπτει σε περίπτωση αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου
  - όταν η τιμή έκδοσης των νέων μεριδίων είναι μικρότερη από την εύλογη αξία τους οπότε:
  - προκύπτει μια μεταφορά πλούτου από τους παλιούς εταίρους (μετόχους) στους νέους.
  - Δικαίωμα εγγραφής είναι το ποσό με το οποίο οι νέοι εταίροι (μέτοχοι) θα αποζημιώσουν τους παλιούς για την ζημία που υπέστησαν επειδή η τιμή έκδοσης < εύλογη αξία

Άσκηση 2

Η Ε.Π.Ε. των Α και Β, κεφαλαίου 60.000 €. (2.000 μερίδια κατανεμόμενα στον Α 1.200 μερίδια και στον Β 800 μερίδια) και με αποθεματικά ισολογισμού 40.000 €, αποφασίζει την αύξηση του εταιρικού της κεφαλαίου κατά 9.000 € (300 νέα μερίδια). Η αύξηση του εταιρικού της κεφαλαίου καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από τον Γ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εύλογη αξία των κτιρίων της εταιρείας είναι 70.000 € ενώ η λογιστική αναπόσβεστη αξία είναι μόνο 10.000 €, ζητούνται οι σχετικές ημερολογιακές εγγραφές υποθέτοντας:

(α) τιμή έκδοσης των μεριδίων ίση με την ονομαστική αξία των μεριδίων

- (β) τιμή έκδοσης των μεριδίων ίση με την εύλογη αξία των μεριδίων
(γ) τιμή έκδοσης των μεριδίων € 50.

- **Κεφαλαιοποίηση Αποθεματικών**

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, τα αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται δεν φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου επειδή έχουν ήδη φορολογηθεί. Η εταιρεία όμως υποχρεούται να παρακρατήσει φόρο διανεμομένων κερδών με συντελεστή 5%.

Ο λογιστικός χειρισμός της κεφαλαιοποίησης των αποθεματικών είναι ανάλογος με αυτόν που παρουσιάστηκε για τις προσωπικές και ανώνυμες εταιρείες.

Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου

Απώλεια Κεφαλαίου

Εφόσον το σύνολο των ίδιων κεφαλαίων της εταιρείας καταστεί κατώτερο από το ένα δεύτερο (1/2) του εταιρικού κεφαλαίου, οι διαχειριστές υποχρεούνται να συγκαλέσουν τη συνέλευση των εταίρων για να αποφασίσει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Εάν δε συγκληθεί η ΓΣ σε εύλογο χρονικό διάστημα ή δεν ληφθεί απόφαση, κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει τη διάλυση της εταιρείας με δικαστική απόφαση.

Π.χ.	
EK	10.000
Ζημίες	<u>(6.000)</u>
IK	4.000

Σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να συγκληθεί ΓΣ.

Ο λογιστικός χειρισμός της μείωσης του κεφαλαίου είναι ανάλογος με αυτόν που παρουσιάστηκε για τις προσωπικές και ανώνυμες εταιρείες.

Λύση και εκκαθάριση

Άσκηση 7

Μετά τη ρευστοποίηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού και την εξόφληση των προς τρίτους υποχρεώσεων της υπό εκκαθάριση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης των Α, Β και Γ, διαπιστώνεται ότι τα αποτελέσματα εκκαθαρίσεως ανέρχονται σε 40.000 € (χρεωστικό υπόλοιπο) και το ταμείο σε 50.000 €. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το εταιρικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 90.000 (3.000 μερίδια κατανεμημένα, στον Α 1.500 μερίδια, στον Β 600 μερίδια και στον Γ 900 μερίδια) και ότι οι εταίροι συμμετέχουν στα αποτελέσματα με τα ποσοστά συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο, ζητείται η διανομή της τελικής καθαρής θέσεως στους εταίρους

Ο λογιστικός χειρισμός της λύσης και εκκαθάρισης είναι ανάλογος με αυτόν που παρουσιάστηκε για τις προσωπικές και ανώνυμες εταιρείες.